

Verplaatsen met kleuters

Doelgroep

Kleuters (instappers tot derde kleuterklas)

Materiaallijst

- Wandelkoord
- Een fluohesje voor elke leerling

Lesdoelen

De kleuters

- kunnen een rij maken om zich als klas te verplaatsen.
- kunnen de gemaakte afspraken naleven.
- kunnen bij de groep aansluiten met of zonder wandelkoord.
- kunnen zich in het echte verkeer rustig gedragen.

Beginsituatie

Je met een groep kleuters verplaatsen is niet altijd makkelijk, laat staan dat je met hen het verkeer in gaat. Hoe kan je dat nu het best aanpakken? Met of zonder wandelkoord? Welke afspraken maak je? Hoe kan je dit inoefenen met je klas? Waar moet je op letten als je met een groep kleuters op stap gaat? Ontdek het in deze lesfiche.

Les

Lesverloop

Startfase

Er is geen juiste of foute manier om je te verplaatsen met kleuters. Naargelang de leeftijd werken sommige methodes beter dan andere. We leggen in deze lesfiche dan ook verschillende mogelijkheden uit.

Verschillende manieren om je met een klas te verplaatsen:

Wandelkoord

Je verplaatsen met een wandelkoord heeft voor- en nadelen. Jonge kleuters, die niet hetzelfde tempo aanhouden en meer moeite hebben om hun aandacht erbij te houden, hou je op deze manier goed bij elkaar. Lastig is dat je na een tijdje vooraan eerder loopt te trekken dan begeleiden en dat de groep nog niet altijd mooi volgt. Dit kan je oplossen door er voor te zorgen dat achteraan ook een begeleider het touw vast heeft en zo mee de groep stuurt. Op die manier blijft het touw beter gestrekt en lopen de kleuters

minder op elkaar. Een wandelkoord is niet lang, dus de groep mag ook niet te groot zijn. Deze manier van verplaatsen is nuttig voor peuters, maar niet voor oudere kleuterklassen. Sommige scholen gebruiken het enkel voor verplaatsingen binnen de school, zoals voor het toiletbezoek, of om naar de refter of de speelplaats te stappen.

Klasrups

Je kan al je kleuters een rij laten vormen door hen één lange rups te laten maken. Ze leggen hun handen op de schouders van de kleuter voor hen en verplaatsen zich op die manier. Door je kleuters een rups te laten maken, staan ze dicht bij elkaar en vormen ze een iets kortere rij. Ze letten ook beter op de kleuter die voor hen staat en zijn minder afgeleid. Je moet je wel traag verplaatsen, wil je voorkomen dat de rups breekt. Dit is dus een goede manier om je binnen de school te verplaatsen, maar niet in het echte verkeer.

Enkele rij

De kleuters staan allemaal achter elkaar in een rij. Door hierop te oefenen, kunnen ze snel in een rij gaan staan. Ze worden minder afgeleid dan dat ze per twee staan, maar je rij is wel een stuk langer.

Dubbele rij

De kleuters staan per twee hand in hand in de rij. Op deze manier is je rij een stuk korter en kan je makkelijker het overzicht bewaren. Voor jonge kleuters is dit nog moeilijk omdat ze soms niet goed opletten en niet altijd doorhebben wanneer de rij vertrekt en er gaten ontstaan. Oudere kleuters kunnen hun aandacht er al beter bij houden en verplaatsen zich makkelijker op deze manier.

Oefeningen om een klasrij te maken

Vind je kleur

Zorg voor voorwerpen (of gekleurde papieren) in dezelfde kleuren als de ringen van het wandelkoord. Hang ze op verschillende plaatsen in de ruimte. De kleuters krijgen een touwtje rond hun pols in de kleur van één van de ringen. Ze moeten na een signaal (fluitje, muziek, handen klappen, ...) elk bij het voorwerp met dezelfde kleur gaan staan. Herhaal dit verschillende keren. Je kan hierop ook variëren door de situatie en de ruimte te veranderen.

Vind je maatje

Alle kleuters lopen vrij in de ruimte. Wanneer je een signaal geeft zoeken ze zo snel mogelijk een vriendje en geven per twee een hand aan elkaar.

Hierop kan je variëren:

- Ze moeten steeds iemand anders een hand geven.
- Ze moeten steeds hetzelfde vriendje een hand geven.
- Ze moeten op een bepaalde plaats per twee gaan staan (tegen het sportraam, naast een mat, voor de juf/meester, ...).
- Ze moeten bij de deur in een rij per twee gaan staan.
- Ze moeten steeds in dezelfde volgorde, met hetzelfde vriendje per twee gaan staan.
- ...

Prentenboek “Lou op weg naar school”

In dit prentenboek wordt via een klasactiviteit o.a. besproken op welke manier je je naar school kan verplaatsen, wat je kan tegenkomen en hoe je je moet gedragen.

[Meer info](#)

Een rijliedje

Gebruik telkens hetzelfde versje of liedje wanneer de kleuters in de rij moeten gaan staan.

Enkele voorbeelden:

- 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, wie niet in mijn rijtje staat is gezien.
- We maken een rijtje, een rijtje, een rijtje, we maken een rijtje van tralala.
- Twee aan twee, twee aan twee, zo gaan wij met de juffrouw mee. Zij aan zij, zij aan zij, netjes in de rij.
- [Routineliedjes](#)
- [Liedjes van Juf Sanne](#)

Juffrouw, hoe laat is het?

Je loopt vrij door de ruimte en alle kleuters volgen. Wanneer ze vragen: “Juffrouw, hoe laat is het?” blijf je staan en kijk je op je horloge. Je zegt bijvoorbeeld: “Het is tien uur!” en wandelt verder. Het vraag- en antwoordspel wordt een aantal keer herhaald tot je zegt: “Het is tijd om naar huis te gaan!”. Dan lopen alle kinderen zo snel mogelijk naar deur om in een rij te gaan staan. Je probeert er zo veel mogelijk aan te tikken voor ze juist staan.

Koploper

Alle kleuters wandelen in één rij achter jou terwijl je kriskras door de ruimte stapt. Als je stopt met wandelen en in de richting van de kleuters kijkt, mag niemand nog bewegen. De kleuters leren zo goed op te letten in de rij.

Variatie: Maak kleinere groepjes met eigen koplopers.

Remkracht

Verdeel de klas in groepjes van twee. Vertel dat alle kleuters in een denkbeeldige auto zitten. De ene auto volgt de andere (spreek af wie eerst de leiding neemt). De voorste autobestuurder bepaalt de weg en de tweede auto volgt op de voet. Wanneer de eerste auto plots stopt, remt de tweede om niet te botsen. De kleuters moeten dus goed opletten op wat er voor hen gebeurt. Laat de kleuters regelmatig van rol wisselen.

TIP: Laat de kleuters zelf zoeken naar de redenen waarom een auto plots moet stoppen (overstekende voetgangers, oranje of rood licht, file, ...) en waarom het gevaarlijk is om te dicht achter een andere auto te rijden.

Afspraken voor onderweg

Enkele afspraken kan je steeds gebruiken wanneer je je met de klas binnen de school verplaatst. Wanneer je dan buiten de school bent zijn de kleuters deze afspraken al gewoon.

- Ik wandel twee aan twee en geef steeds een hand aan mijn buur.
- Ik loop of roep niet en steek niet voor.
- Ik blijf netjes aan de muur van de gang (de huizenkant van de weg) lopen en stap goed door.
- Ik stop onderweg steeds aan de volgende stopplaats. (Zo blijft de groep beter samen. Bv. "We stappen tot aan de deur van de gang, de deur van de speelplaats, tot aan de gele vuilbak, ...")

Verplaatsen buiten de school:

Het is steeds aan te raden om een groep kleuters met minstens twee personen te begeleiden. In dat geval kan er iemand vooraan en achteraan stappen en kan er iemand helpen bij het oversteken terwijl de andere de klas verzamelt aan de overkant.

Als je toch alleen bent om de klas te begeleiden kan je best rond het midden van de groep meestappen. Vooraan zet je dan kleuters die goed kunnen opletten en kunnen stoppen aan de stopplaatsen die je telkens meegeeft.

Drag steeds een fluoehesje als je buiten de school gaat. Op die manier worden de kinderen dit gewoon en maken ze de link tussen je in het verkeer begeven en gezien worden. Hieronder vind je nog enkele tips om je met een klasgroep in het verkeer te verplaatsen.

Tips:

- Neem zeker bij de jonge kleuters een extra begeleider mee. Je kan ook de oudste kleuters samen met de jongste laten stappen.
- Kinderen waarvan je weet dat ze niet zo snel zijn of snel afgeleid raken, zet je bij een juf of een kleuter die dit wel al kan.
- Laat vooraan kleuters stappen waarvan je weet dat ze goed reageren op jouw signalen.
- Stop regelmatig zodat de kleuters goed blijven aansluiten en de rij niet te uitgerekt is.
- Verwoord waarom bepaalde afspraken op straat gelden.
- Wanneer je een straat moet oversteken, geef je de eerste kleuters de opdracht om aan de overkant op een bepaalde plaats te stoppen, waar heel de klas veilig aan de kant kan staan. Zelf stap je als eerste de rijbaan op en blijf je op het zebrapad staan tot de klas over is.

